

**A profi kert!
A profi partner!
A profi gazdaság!**

Kedves Kertbaránók, tisztelt Kertbarátok!

2010.évi 11. felhívás

► Még sokáig emlékezni fogunk erre a tavaszra. Állandó vízborítottság a leveleken és a talajban, viharok, jégverés, kirepedt gyümölcsök, az átlagnál sokkal hűvösebb időjárás.

A vízelvezetéssel kezdeném a kerti munkákat. A vízben álló gyökerek pusztulhatnak és különböző, pl. az edényfalábokban is terjedő baktériumok támadhatják meg növényeinket. Pangó vízben a tápanyagfelvétel hiányos illetve torz, sőt már az őszi-tavaszi műtrágyák is kimosódtak. **Lombtrágyákkal** pótolhatjuk a hiányzó tápelemek egy részét. Főleg a mikroelemeket tudjuk a levélen keresztül bejuttatni.

Gyakorlatilag az összes gomba támadásban van és megjelentek a vízhez kötött életű baktériumok is.

Amint lehet permetezzünk gombák, baktériumok és molyok ellen!!!

Almásokban: lisztharmat, varasodás (gyakran 50%-os gyümölcsfertőzéssel), tűzelhalás, körterozsda egyidejűleg jelen van (Lásd a 3.,4.,7. és a 9. felhívást)

Csonthéjasokban: a monília (már a termésen is), levélbetegségek, tafrina után várható a szilvalevél vörösfoltossága is. (Lásd a 2.,4. és a 9. felhívást.) A kirepedt cseresznyét, meggyet már nem tudjuk megvédeni, a sérüléstmenteseket még megmenthetjük. A 2. felhívásban ajánlottak közül moníliaira a **Teldor 500 SC** most főszereplő lehet, a csonthéjasokban 3 nap az élelmezés-egészségügyi várakozási ideje.

Ribizlin, piszkén levélbetegségekre és lisztharmatra a már jól ismert készítmények közül választhatunk: a felszívódó **Quadris**, a **kenek** (Thiovit Jet, Kénkol, Eurokén, Kumulus S, Microkén, Microthiol Speciál, Solfo 80 WP, stb.) a **rezek** (Astra rézoxiklorid, Champ DP, Cuprosan 50 DP, Funguran_OH 50 WP, Nordox 75 WG, Joker 77 WP, stb.) és kombinációban **Miltox Speciál Extra WP, stb.**

Dió levelén gyakran látható a kivilágosodó közepű folttüneteket eredményező gnomónia gomba fertőzése. Száraz, meleg időjárásnál nem kell permetezni, most azonban már a termésen is megjelent. Az idén valószínűleg találkozunk a még súlyosabb termésvesztést okozó baktériumos foltossággal is. Szerencsére a dió bírja a rezeket: **Cuprosan 50 DP, Funguran_OH 50 WP, Montaflow, Neoram 37,5 WG** engedélyezettek, csakúgy mint a felszívódó **Topas 100 EC** (de ez csak gombaölő).

A szedés alatt lévő **szamócában** nehezen permetezhetünk, a még egészséges termést talajtakarással védhetjük. A legnehezebb helyzetben a **szőlő** van. „Felhívjuk a szőlőtermesztő gazdák figyelmét, hogy a szőlőlisztharmat, a szőlőperonoszpóra és a szőlő szürkerothadása az Egri és a Mátrai borvidéken is megjelent az ültetvényekben a leveleken és a fürtökön is!...A jelenlegi helyzetben a járvány minden feltétele adott!”- írta június 1-i körlevelében Schmidt Ágnes a Heves Megyei Mg. Sz. H. Növény-és Talajvédelmi Igazgatóságáról. Nálunk is hasonló a helyzet, a teljes szüretet veszélyeztetik a gombák, hiszen a nagyon érzékeny fürtmegnyúlás stádiumában kaphatják el a szőlőt. (Lásd a 8. szőlős felhívást.)

Burgonyában, paradicsomban: levélbetegségektől és a peronoszpórákhoz tartozó fitoftórától tarthatunk. A **burgonyavész** „vészes” gyorsasággal, akár 2-3 nap alatt is tarolhatja a lombot. (Nedves, párás szeptemberben lecsorog a gumóhoz, azt is tönkre teheti.) A szőlő peronoszpórájánál ismertetett elvek alapján védekezhünk, de a krumplit szerencsére mindig kezelhetjük rézzel. A rezisztenciatoró **kontakt rezek és rézpótlók** mellett most

feltétlenül használjanak mélyhatásúakat illetve felszívódóakat is. Ilyenek az *Amistar*, *Acrobat MZ*, *Forum R*, *Galben M és R*, *Mikal C 64 WP*, *Cursate R*, *Miltox Speciál Extra WP*, a *Ridomilok*, *Kupfer Fusilan WG*, valamint a *Previcur 607 SL* és a *Proplant* (ez utóbbi kettő azonos hatóanyagú, palántaágyak talajfertőtlenítése és lombkezelésre is engedélyezettek).

Ugyanaz a fitoftóra gomba fertőzi a paradicsom levelét és bogyóját is, ez a **paradicsomvész**. A rezek és a felsorolt készítmények nagy része itt is használható (pl. Proplant, Mikal, Previcur, Kupfer Fusilan, stb.), néhány viszont csak a paradicsomra engedélyezett pl. **Zetanil R, stb. Tájékozódjanak az idei szerjegyzékből!**

Paprikában, zöldségféléken, kabakosokon hasonló a helyzet: gombás levéltetevék és baktériumok. A fenti készítmények közül jó néhány itt is engedélyezett.

► A **burgonyabogár** és tojásai fotóját vasárnap készítettem, néhány kilométerre a XVII. kerülettől.

A két nemzedékes rovar kifejlett alakja (imágója) a talajban telel át, ahonnan március és június között jön elő. Vándorlásba kezd, közben kószolgat, táplálkozik az útjába eső növényeken. Párázása után a krumplira illetve bizonyos gyomok levelének fonákjára teszi le tojáscsomóit, majd augusztustól visszamásznak a talajba, áttelelni. A lárva 3 – 4 héttel később a harmadik vedlése után (tehát a 4. lárvastádiumban) a talajba vonul bábozódni. Innen indul a második, a nyári nemzedék, mely kb. június közepétől jelenik meg. A nőstények egy része tojásrakás nélkül egyből visszabújik telelni, míg a többiek lepetéznek és csak ezután követik a társaikat. A tojásokból kikelő nyári nemzedék augusztusra-szeptemberre kifejlődő ivarérett egyedek utódok nélkül szintén a talajba bújnak, velük is csak jövőre találkozunk. Lehet, hogy épp az anyjuk mellett várják a tavaszt. A bogarak tehát hosszú életűek ezért a két nemzedék egybeolvad (pl. anyja és lánya akár egyszerre is petézhet.).

Nem tudjuk egyetlen permetezéssel elintézni őket, együtt él a tojás, a lárva és az imágó.

Ráadásul gyorsan megszokják a rovarölő szereket. Jelenleg a következő III.kategóriások engedélyezettek:

Actara 25 WG (állítólag 4 hétig véd, minden fejlődési alakját elviszi), **Mospilan 20 SP**, **Apacs 50 WG**, **Nomolt 15 SC**, a „bioszer” **Novodor FC** és a **Match 050 EC** (mindegyiket a lárvakelés kezdetén juttassuk ki), az idén kifutó **Decis 2,5 EC**, a hasonlóan univerzális **Sherpa** és a **Talstar 10 EC**, stb.

Az állat biológiájából következik, hogy a vetésváltás (az áttelelők miatt) és a gyommentesítés (táplálék megszüntetése) is fontosak a kolorádóbogár elleni küzdelemben. Ne hagyjuk ki ezeket a lehetőségeket se!

► Változó intenzitással de rajzanak a **molyok**. Nehéz kiszűrni az időjárás késleltető hatását, így nem tudjuk biztosan elkülöníteni a nemzedékeket. A gyakorlat szempontjából az a lényeg, hogy most permeteznünk kell. (Lásd a 8. leveletem.)

A sasadi **kéregmoly** csapda tavaly is sokat fogott. (Az ideji magas számokban az is szerepet játszik, hogy a kikelő lepkéknek nem kell messzire, a lombkoronába repülniük. Nem fújja el őket a szél, könnyebben megtalálják a törzsközei feromoncsapdát is.)

A kéregmoly két nemzedékes, tojásait főleg a csonthéjasok kérgére rakja, de megtalálták körtében, köszmétében és berkenyében is. A fiatal hernyó azonnal berág a kéreg alá, ott táplálkozik, bábozódik. A talajfelszín alatti fás részeket is megtalálja. Kelés előtt a báb kitolja magát a kéregből, ezután bújik ki a lepke. Ezekre a rajzásakor kilógó, rágcsálékkal és ürülékkel körített kb. 1 cm-es bábingekre (csövecskékre) figyelnek fel a kertészek. A szitkár kártételéhez hasonlóan –melyek szintén beindultak-gyengülnek, száradnak az ágak, fák, a mélyre hatoló sebekben keresztül gombák, baktériumok hatolhatnak be a fatörzsbe.

Tehát a törzset és a vágásokat is permetezni kell, méghozzá bőséges lémenyiséggel. Gázosodó készítmény kellene, jól működne pl. a Bi 58 EC.

A III. kategóriások közül az áztatásszerűen kijuttatott kitinszintézisgátlók (pl. a *Nomolt 15 SC*, *Dimilin 25 WP*, *Rimon 10 EC*, *Runner 2 F*, *Match 050 EC*, stb.) mellé tegyük a lepkékre és a kelő hernyókra ható egyéb rovarölőt is pl. *Sherpa*, *Karate Zeon*, *Decis 2,5 EC*, *Talstar 10 EC*, *Cyperkill 25 EC*, vagy pl.a „bio” *Dipel* és folyékony változata a *Dipel ES*.

A jégveréstől sérült kergű fiatal fáknál, bokroknál gombaölőt is használjunk, gyógyítsuk a sebeket.

► Ahol még szüretelésre alkalmas termés maradt a késői fajtákon, ott még védekezni kell a **cseresznyelég** ellen. A táblázat erősödő rajzást mutat. (Védekezés a 8. felhívásban.) Közkívánatra lefotóztam egy legyet, ezt is felteszem a www.zsigogyorgy.hu-ra is. (A jellegzetes szárnymintázatára figyeljenek, a légy kb. 3-4 mm hosszú.)

► A **fénycsapdában** az eddig jelzett rovarok mellett megjelentek a **gamma-bagolylepkék** is. Hernyója tipikus nagy testű bagolylepkelárva. Évente 2-3 nemzedéke van, még többször találkozunk vele a nyár folyamán. Szántóföldön és zöldségágyásokban csúnya károkat csinálhat. Nézzük át zöldségágyásunkat. A védekezés elve megegyezik a gyümölcsmolyoknál leírtakkal.

► A **dísznövények** is megsínylettek az esős tavaszt. Sok **fenyőfajon** száradnak a friss hajtások. Laboros kollégánóm több esetben szürkepenészt mutatott ki a mintákból. Az **Amistar és a Switch 62,5 WG** dísznövényekre engedélyezett szürkepenész és még sok más gombabetegség ellen.

Szép fényképet továbbítok Önök felé, melyet Csütörtöki József kertbarátoimtól kaptam. Levéltetves **leanderről** készült. A pajzstetvekhez hasonlóan eltávolíthatjuk a rovarokat fogkefével, erős vízszugárral vagy valamelyik **aeroszollal**.

Az **Actarás beöntözéssel** hosszabban távol tarthatjuk még a pajzstetveket is. Az ajánlás alapján „100 m²-enként 40-50 g szert kell beöntözni, annyi vízzel amennyivel a területet be lehet locsolni vagy csepegtetni”. A legjobb ha az előírásoknak megfelelő töménységű permetlevet készítünk, ezzel öntözzük be a cserepeket. Csak a szabadban illetve az erkélyen tartott növényeknél alkalmazhatjuk ezt az eljárást, de még ebben az esetben is meg kell akadályozni a szer elcsorgását. Tegyük tálat a cserepek alá.

A Mospilan hatóanyagát tartalmazó **Careo rovarölő táprúd** hasonlóan, a gyökéren át felszívódva belülről táplálja és egyben védi a cserepes dísznövényt. Új termék az **Axoris táprúd és permet**.

► Ne feledkezzünk meg a nedvesítőszerkekről sem, permetlénk esőállóságát is növelik: pl. *Silwet, Nonit, Keratív* vagy *Biosol- Káliszappan*.

► **Levéltetves cseresznyét** néztem szerdán. A lárvák egészségesek, várják a meleget. Megnyugtattam őket, állítólag vasárnapra megjön a napsütés. Mi meg készíthetjük a hátigépet...

Budapest III. kerület északi részének keleti lejtőjén lévő kert adatai, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	5	31	22	16	29	7						
Szilvamoly	15	9	9	38	109	28	52	25						
Keleti gyüm. moly	6	13	27	30	97	24	45	23						
Barackmoly	0	0	0	2	3	2	5	13						
Tarka sz. moly	0	0	0	26	59	10	44	25						
Cseresznyeléggy	-	*	0	0	0	0	19	8						
Almafaszítkár	0	0	0	0	0	0	1	9						
Almailonca	0	0	0	0	0	0	0	0						
Szilvadarázs	-	*	1	0	0	0	0	0 levéve						

Budapest II. kerület Rózsadomb déli fekvésű kertjének adatai, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	0	7	15	3	29	12						
Szilvamoly	9	12	5	21	50	14	29	20						
Keleti gyüm. moly	8	10	34	38	25	10	23	9						
Barackmoly	0	0	0	1	0	M	-	*						
Tarka sz. moly	0	0	1	8	29	5	7	8						
Cseresznyeléggy	-	*	0	0	0	0	0	0						
Gyapottok b.lepke	-	-	-	-	*	0	0	0						
Szilvadarázs	-	*	2	0	0	0	0	0 levéve						

Budapest XI. kerület Sasad, síkfekvésű kertjének adatai, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	1	2	3	12	1	0	3						
Szilvamoly	6	5	15	14	17	4	6	13						
Keleti gyüm. moly	5	5	42	54	74	10	29	5						
Barackmoly	0	0	0	5	1	0	15	7						
Tarka sz. moly	0	0	4	16	10	4	0	0						
Kéregmoly	0	0	0	3	19	0	84	78						
Cseresznyeléggy	-	*		3	0	0	0	0						
Földk.t.gy.léggy	-	-	-	0	0	0	0	0						
Gyapottok b.lepke	-	-	-	-	*	0	0	0						
Almafaszatkár	-	-	-	-	*	0	3	8						
Aszalványmoly	-	-	-	1	0	0	1	1						
Fenyőilonca	-	-	-	-	*	0	1	0						
Lombosfa f.moly	-	-	-	2	1	0	0	0						
Nagy farontó	-	-	-	-	*	0	0	0						
Ligeti sodrómoly	-	-	-	3	0	0	3	0						

Budapest XVII. kerület és Ecsér (Pécel) határán lévő síkfekvésű kert, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	2	16	13	11	24	10						
Szilvamoly	6	4	10	48	30	8	81	41						
Keleti gyüm. moly	3	3	10	35	21	7	74	35						
Barackmoly	0	0	0	0	0	3	16	20						
Tarka sz. moly	0	0	9	46	24	55	28	18						
Ribiszkeszatkár	0	0	0	0	0	0	1	2						
Almafaszatkár	0	0	0	0	0	0	0	2						
Cseresznyeléggy	-	*	0	0	0	1	1	16						
Földk.t.gy.léggy	-	*	0	0	0	0	0	0						

Budapest XXI. kerület és Szigetszentmiklós határán lévő síkfekvésű kert, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	0	1	3	0	N	13						
Szilvamoly	5	0	7	50	39	7	N	66						
Keleti gyüm. moly	0	7	19	19	7	0	N	10						
Barackmoly	0	0	0	0	0	2	N	25						
Tarka sz. moly	0	2	15	28	31	1	N	12						
Cseresznyeléggy	-	*	0	0	0	0	N	0						

csapadék kihelyezve: 04.07-én illetve a *-gal jelölt napokon

jelölések: + kapszulák cseréje, N nem lehetett leolvasni (a következő adat halmozott érték), M megsemmisült

Budapest, 2010. június 3-án

Üdvözlettel:

Zsigó György

Hermes Üzletek, ahol a növényvédő szereket megvásárolhatják*:

- Kertészeti Áruház
2011 Budakalász, Lupa szigeti elágazás – 06-26-340-296

- Kertészeti Áruház
1132 Budapest, Váci út 6. – 3-110-046

- Kertészbolt
1077 Budapest, Baross tér 16. – 3-426-722

- Kertészbolt
1024 Budapest, Moszkva tér 3. – 2-124-201

- Kertészbolt
1025 Budapest, Pusztaszeri út 95. – 4-384-298

- Kertészeti és Iparcikk Szaküzlet
1134 Budapest, Bulcsú utca 23/a. – 3-408-643

- Kertészbolt
1114 Budapest, Bartók Béla út 66. – 4-666-103

- Méhészeti és Kertészeti Szaküzlet
1094 Budapest, Ferenc krt. 37. – 2-181-750

*Kérjük, tájékozódjon előre, hogy az adott üzletben megtalálható-e az Ön által megvásárolni kívánt vegyszer!